

Каталог - 2018

**ХАРКІВСЬКИЙ
ОСІННІЙ МАРАФОН
ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТОВАРИСТВО ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ НАПН УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ХАРКОВА
МІЖРЕГІОНАЛЬНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СИМВОЛДРАМИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНА АСОЦІАЦІЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВОСТЯМИ РОЗВИТКУ «ЛАДО»

*З нагоди 110-річного ювілею Л.І. Божович (1908-1981),
115-ї річниці з дня народження П.І. Зінченка (1903-1969)
та О.М. Леонтьєва (1903-1979)*

ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Каталог психотехнологій; тези доповідей)

27 жовтня 2018 року

Харків – 2018

УДК 159.9.07
ББК 88

Рецензенти:

Кузнєцов Марат Амїрович, доктор психологічних наук, професор кафедри практичної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Панок Віталій Григорович, психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи

Романовський Олександр Георгійович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами Національного технічного університету «ХПІ»

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол № 7 від 25.10.2018 року

ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ: матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 27 жовтня 2018 р., ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків: Діса плюс, 2018. 304 с.

ISBN 978-617-7645-34-3

У збірнику представлено матеріали науково-практичної конференції «**ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ**», метою якої було висвітлення в рамках профорієнтації та просвітництва новітніх розробок у галузі психотехнологій, представлених на теренах України.

Перша частина збірника містить **Каталог психотехнологій** новітніх авторських розробок розвивальних, психокорекційних, діагностичних, тренінгових програм, методик, технік тощо, інформація про які подана у вигляді анотацій.

У другій частині розміщено тези доповідей, які містять результати науково-практичних розробок учасників конференції.

Матеріали конференції віддзеркалюють результати сучасних досліджень у галузях теоретичної та прикладної психології.

Для науковців, викладачів, аспірантів та магістрантів, студентів гуманітарних спеціальностей, практичних психологів, вихователів, соціальних та медичних працівників.

Матеріали друкуються в авторському варіанті з правками редколегії.

ISBN 978-617-7645-34-3

УДК 159.9.07
ББК 88

© ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2018
© Колектив авторів, 2018
© Сльчанінова Т.М. (оформлення, Ψ-емблема), 2018
© Фоменко К.І. (обкладинка), 2018

Частина 2. ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Аркатова О. С. Формування терміну «життєві стратегії» у психології.....	97
Артеменко В.І. Особливості особистості вагітної жінки	98
Бабатіна С.І. Явище «людського фактору» та його вплив на професійну діяльність майбутніх фахівців річкового та морського транспорту.....	102
Бабатіна С.І., Бостан Л.В. Взаємозв'язок стилів сімейного виховання та агресивної поведінки в підлітковому віці	105
Бабатіна С.І., Міщенко В.С. Аналіз конструктів життєвого шляху та життєвої перспективи у контексті життєтворення особистості	108
Базалій О.А. Становлення узгодженого уявлення про власне майбутнє у юнацькому віці	111
Балабай І. С., Малихіна О. Є. Вікова динаміка у розвитку обдарованості.....	113
Балинська М.В. Здоров'язберігаюча компетентність як запорука розвитку особистості та збереження психологічного здоров'я педагога та його учнів	115
Беляєва К.Ю., Коханова О.О. Формування психологічної готовності старшокласників до ЗНО з історії України	117
Білоцерківська Ю.О., Новрузова А.Е. Особливості психологічного сприйняття часу дорослої людини	118
Бочелюк В. Й. Профілактика професійного вигорання держслужбовців	119
Бужинська С. М., Бойченко А. О. Синдром емоційного вигорання студентів: психологічний аспект.....	122
Бурейко Н.О. Вікові та психологічні особливості студентів-білінгвів	124
Галата О.С. Навчальна завзятість та її залежність від самоорганізації діяльності студентів та школярів.....	126
Ганаго Г.Ю. Програма розвитку позитивного фону та саногенного мислення працівників сфери обслуговування.....	129
Ганущак Р., Сенік О. До проблеми визначення збалансованої часової перспективи	131
Гога Н.П. Проблемы формирования социального мышления студентов поколения «Z»	133
Гончар Н.О. Стереотипи ставлення до людей з особливими потребами як ключова проблема впровадження інклюзивної освіти	137
Гребенюк Н.О., Беляєва К.Ю. Імідж педагога Нової української школи: психологічний аспект.....	138
Грицук О.В. Емоції в структурі професійної компетентності викладача закладу вищої освіти	140
Грянник Д.О. Місце емоцій у розвитку пізнавальних процесів школярів під час навчання.....	141
Гукасян К.О. Психологічні чинники розвитку психосоматичної компетентності матерів дітей з вадами розвитку.....	144
Даниленко Н.В. Особистісні чинники, що впливають на формування ставлення до здоров'я	146
Даниленко Н.М. Методичні підходи до дослідження ставлення до власної зовнішності в сучасній психології	149
Даніліч-Скакун А.А., Антонюк Є.С., Сопільняк В.С. Психологічний аналіз шляхів звільненості від невпевненості	151
Дзюбич О.М. Поняття та проблема булінгу.....	153

Гончар Н.О.

*Національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків*

СТЕРЕОТИПИ СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ЯК КЛЮЧОВА ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Інклюзивна освіта – це технологія з концепцією навчання і виховання дітей з особливими потребами у звичайному навчально-виховному закладі де створюються умови максимальної ефективності навчального процесу. Інклюзивна освіта підкреслює що всі діти можуть повноцінно навчатися, а відмінні особливості це прояв їх особистості.

На жаль на практиці інклюзія в нашій країні має безліч проблем. Питання повноцінного навчання дітей з особливими потребами на базі інклюзивного простору назрівало довго, і коли інклюзія повноцінно увійшла до шкіл це було стихійно і тому сприйняття суспільством було відповідним. Батьки та їх діти не знали як реагувати на хаотичні зміни в освіті, яка ще вчора була знайома та зрозуміла.

Без компетенцій в питаннях осіб з особливими потребами, люди відчувають емоційну напругу знаходячись поряд з такими особами. А коли людина напружена вона починає реагувати, ця реакція буває різною, частіше всього це негатив. Ще одна причина негативного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами це стійкі стереотипи. Саме стереотипи є причиною головної проблеми інклюзії, а саме неповноцінне сприйняття дітей з особливими потребами суспільством.

Можна виділити такі основні стереотипи:

- навчання дітей з особливими потребами у звичайному класі психотравматичне для інших;
- такі діти заважають повноцінному навчанню однокласників;
- увага вчителя розподіляється нерівномірно, менше уваги для дітей без особливих потреб;
- може зашкодити оточуючим;
- навчання таких дітей це марна справа.

Звісно стереотипи це не єдина перешкода для інклюзії, але на мою думку саме вони повинні бути першими в списку.

В інклюзивному просторі не вистачає комплексних дій в сфері подолання проблем співіснування людей без та з відмінностями, ці дії повинні бути спрямовані в різні напрямки. Перший напрямок це позбавлення упереджень до людей з відмінностями зі сторони батьків та дітей без особливих потреб, а також їх відкритість для заміни стереотипів на нові факти та аргументи по відношенню до людей з відмінностями. Наступний напрямок це своєчасна корекція порушень, та розробка стратегії майбутньої освіти зі сторони дитини з особливостями у розвитку та її сім'ї. Саме стратегія освіти допоможе педагогу у майбутньому бути більш

цілеспрямованим в роботі та у проведенні активного моніторингу усіх сфер таких дітей.

Є ще одна сторона, це педагог в навчально-виховному закладі, який повинен бути нейтралітетом до якого кожна з сторін може звернутися та отримати підтримку або відповідь, незважаючи на обставини. Педагог який працює в інклюзивній сфері повинен мати інформаційно-методичні знання щодо психолого-педагогічного супроводу своїх підопічних в умовах загальноосвітнього закладу.

Саме педагог грає ключову роль в подоланні стереотипів. Платформою для стереотипів є помилкові та швидкі висновки людей тому в дійсності подолання їх це нескладний але кропіткий шлях. Ще з початкової ланки навчання потрібно вчити дітей взаємодії в суспільстві, розширювати їх світогляд, знайомити з реаліями життя, вчити надавати допомогу тим, хто цього потребує не принижуючи гідність цією людиною. Якщо змалку формувати у дітей ставлення до кожного як до унікальної, неповторної особистості, яка має право на власну позицію та повагу, тоді формування стереотипів не буде проблемою для інклюзії.

Звісно у людей виникають питання, що інклюзія може дати суспільству, заради чого відбуваються зміни? Відповідаючи на ці питання хочеться підкреслити, що для повноцінного розвитку суспільства кожна людина повинна мати право на реалізацію свого потенціалу. Основною платформою для реалізації себе є якісна освіта, однією з складовою такої освіти є інклюзія. Практика інших країн показує що діти які зростають в інклюзивній сфері мають низку характеристик, які формують їх як цінних членів суспільства. Наприклад виховує в дитині цінність освіти для досягнення життєвого успіху, вміння співпереживати і допомагати тому хто поблизу або тому хто потребує. Такі діти змалку мають безбар'єрне мислення яке дозволяє їм швидше досягати намічених цілей.

Гребенюк Н.О., Беляєва К.Ю.,

*КВНЗ «Харківська академія безперервної освіти, м.Харків
Безлюдівський юридичний ліцей імені І.Я.Підкопая
Харківської районної ради Харківської області*

ІМІДЖ ПЕДАГОГА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Сучасний стан реформування системи освіти України характеризується змінами в усіх її підсистемах, ланках тощо. При цьому зміст реформ, що запроваджуються в освіті, зумовлений не лише об'єктивними вимогами часу, а й станом самої системи освіти. Педагогічна діяльність виступає як неперервний процес розв'язання педагогічних завдань, що в кожному конкретному випадку стикається з неоднозначним педагогічним результатом, коли педагогу доводиться не лише постійно вирішувати проблему вибору, а також оцінювати цей вибір. Тому кожний